

ДО
Председателя на Научно жури за оценяване
на кандидат в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“
в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

СТАНОВИЩЕ

от член на научно жури проф. д-р Георги Иванов, СА „Д. А. Ценов“, с научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 11/06.02.2024 г., в ОВО: 3 „Социални, стопански и правни науки“, ПН: 3.8 „Икономика“, НС: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (анализ), с кандидат по конкурса гл. ас. д-р Красимир Георгиев Кулчев

1. Представяне на кандидата за участие в конкурса, научната специалност и катедрата, за нуждите на която се обявява конкурса

Гл. ас. д-р Красимир Кулчев е кандидат по обявен конкурс в ДВ, бр. 11/06.02.2024 г., конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.8 „Икономика“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (анализ)“, за нуждите на катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“, към факултет „Стопанска отчетност“, на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

По конкурса са представени от кандидата следните **документи и доказателства** към тях:

1. Заявление до Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за допускане до участие в конкурса.
2. Автобиография.
3. Копие на диплома за придобита ОНС „Доктор“.
4. Списък на публикациите представени по конкурс за ОНС „Доктор“.
5. Представени за рецензиране материали по конкурса, включващи:
 - a. Хабилитационен труд – монография.
 - b. Публикации, в съответствие с изискванията на чл. 116 (2), т. 1 от ПРАС в СА за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, **в т.ч.:**
 - i. **1 книга**, разработена на база защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“;

- ii. **1 статия**, публикувана в научно издание (World Customs Journal), реферирано и индексирано в световно известна база данни (Scopus);
 - iii. **6 статии**, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране;
 - iv. **3 доклада**, публикувани в редактирани колективни токове;
 - v. **1 студия**, публикувана в нереферирано издание с научно рецензиране.
- с. Академични учебници – 2 бр.
6. Резюмета на представените за рецензиране публикации на български и английски езици.
 7. Декларация за оригиналност на представените за рецензиране научни трудове и публикации на кандидата.
 8. Справка за научните и научно-приложни приноси.
 9. Справка с научни публикации, в които кандидатът е цитиран.
 10. Справка за академичната заетост като главен асистент.
 11. Справка допълнителни показатели, с-но чл. 124, ал 2 от ППРАС в СА.
 12. Справка за разработени и преподавани лекционни курсове от кандидата.
 13. Справка за изпълнение на минималните национални изискванията, с-но чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.
 14. Удостоверения, **в т.ч.:** за участие в научноизследователски проекти, за участие в научноизследователски проекти след защита, за участие в национални образователни проекти след защита.
 15. Удостоверение за трудовия стаж по специалността.
 16. Сертификати за придобити компетенции от кандидата.

Заклучение: Представените от кандидата документи по конкурса се оценяват в цялост, като отговарящи на нормативните изисквания (ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАС на СА „Д. А. Ценов“) и позволяват изготвяне на аргументирано становище по конкурса за академичната длъжност „доцент“.

2. Основание за написване на становището

Становището е изготвено на основание решение на Факултетския съвет на Факултет „Стопанска отчетност“ (Протокол № 9/04.04.2024 г.) и Заповед на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов № 243/09.04.2024 г., Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов.

3. Персонална характеристика на кандидата

Към 22.02.2024 г. гл. ас. д-р Красимир Кулчев има **17 години** трудов стаж в СА „Д. А. Ценов“, като е заемал последователно следните академични длъжности в СА „Д.

А. Ценов“ – „асистент“, „старши асистент“, а от 29.09.2016 г, до момента, заема академичната длъжност „главен асистент“ в катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“.

Съгласно справка от СА „Д. А. Ценов“ се потвърждава цялостно, за последните пет учебни години, изпълнение на изискванията за аудиторна и извънаудиторна заетост. Оценката от последната атестация на гл. ас. д-р Красимир Кулчев е „Добра“.

Гл. ас. д-р Красимир Кулчев от началото на своята академична кариера се развива, като преподавател и научен работник, по отношение на теорията и практиката на финансовия, икономическия и управленския анализ, както на международно и национално, така и на отраслево ниво, което се потвърждава от предоставените от кандидата справки по конкурса за научни разработки, академични учебни материали и разработени лекционни курсове (самостоятелно и в съавторство).

Заключение: Посочените факти дават основание да се формира **обективна и позитивна персонална характеристика** на гл. ас. д-р Красимир Кулчев, в качеството му на кандидат за заемане на академичната длъжност „доцент“ към катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“ на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

4. Количествена и качествена оценка на учебно-преподавателската работа на кандидата.

От представените по конкурса доказателства за учебна работа на кандидата е видно богато портфолио от авторско учебно съдържание за осигуряване на учебни курсове в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“.

Впечатление правят представените от кандидата разработени в съавторство учебници: Михайлов, М., Кулчев, К., Управленски анализ, Свищов, АИ „Ценов“, 2022, 179 страници; ISBN 978-954-23-2339-6 и Михайлов, М., Колева, Р., Кулчев, К., Анализ на аграрния бизнес, АИ „Ценов“, 2022, 246 страници, ISBN 978-954-23-2275-7. От кандидата по конкурса е представена и справка за разработени самостоятелно и в съавторство учебни курсове в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, а именно: ФСО-ККАСД-Б-339, Анализ и контрол на бизнеса, с автори: доц. д-р С. Костова и гл. ас. д-р К. Кулчев, изучаван от студенти в специалност „Индустриален бизнес и предприемачество“; ФСО-ККАСД-Б-341, Анализ на индустриалния бизнес, с автори: доц. д-р Р. Колева и гл. ас. д-р К. Кулчев, изучаван от студенти в специалност „Индустриален бизнес и предприемачество“ и ФСО-ККАСД-М-328 Управленски анализ, с автор гл. ас. д-р К. Кулчев, изучаван от студенти в МП „Финансов анализ и контрол“. В тези учебници и разработени учебни курсове със своето участие гл. ас. д-р К. Кулчев показва, че успява да представи на разбираем за студентите език различни концепции както от теорията, така и от практиката на анализа.

В ОКС „Бакалавър“ аудиторната учебна работа на гл. ас. д-р Красимир Кулчев се свързва с академичните курсове по „Анализ и контрол на бизнеса“ и „Анализ на

индустриалния бизнес“, където е разработил учебни материали. В ОКС „Магистър“ той осигурява с авторски учебно-методични материали курса по „Управленски анализ“.

Оценката на студентите за качеството на работата на гл. ас. д-р Красимир Кулчев, в рамките на аудиторната и извънаудиторна заетост, е „Мн. добра“ от последната атестационна оценка на кандидата. Като член на катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“ гл. ас. д-р Красимир Кулчев е участвал в подготовката и реализирането на всички форми на извънаудиторна заетост на студенти – майсторски класове, студентски научни сесии, научни клубове и школи.

Заключение: Горезиложено ми дава основание да констатирам наличие по конкурса на кандидат с изградени признания и авторитет в академичната общност и атрактивен обучаващ.

5. Количествена и качествена оценка на научните изследвания и изследователската дейност.

За участие в конкурса гл. ас. д-р Красимир Кулчев представя научни трудове в общ обем от 474 страници, от които на български език – 457 стр. и на чужд език – 17 стр. В частта рецензирани от научни редакционни съвети научни трудове по конкурса са депозирани *една монография; една студия; седем научни статии*, от които *една статия* е публикувана в научно издание – World Customs Journal, реферирано и индексирано в световноизвестна бази данни с научна информация – Scopus и *три доклада*. Представеното количество научни трудове и публикации покриват минималните национални изисквания, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и съответстват на допълнителни изисквания, съгласно чл. 124, ал. 2 от ППЗРАС в СА при кандидатстване за академична длъжност „доцент“. Качествените характеристики на научните трудове намират обобщен израз при оценяването на приносите в научните изследвания на гл. ас. д-р Красимир Кулчев в т. 6 на становището.

Водещият труд, с който кандидата участва в конкурса, е *монография* със заглавие „Оценка на риска от несъстоятелност на предприятията“, АИ „Ценов“, Свищов, 2023 г., ISBN 978-954-23-2412-6, в обем 176 стр. В този труд, авторът успешно защитава тезата, че логиката на създаване и елементите на изследваните аналитични модели за оценка на риска от несъстоятелност на предприятията могат успешно да послужат като солидна база за конструиране на нови аналитични модели, съобразени с българската бизнес среда, които да имат по-високи прогностични възможности спрямо своите прототипи.

Също така, като основна публикация с изследователски характер, може да се посочи и представената от кандидата книга, публикувана на база защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ със заглавие „Теоретико-приложни проблеми на анализа на физическата дистрибуция“, АИ

„Ценов“ – Свищов, 2023 г., ISBN: 978-954-23-2449-2 (мека подвързия), ISBN: 978-954-23-2450-8 (online), в обем 157 стр.

По конкурса гл. ас. д-р Красимир Кулчев представя доказателства за работа в екипите по реализация на три научно-изследователски проекта, един инфраструктурен проект и два проекта за частично финансиране на научни форуми, организирани от СА „Д. А. Ценов“ – Свищов. По конкурса кандидатът е представил и доказателства за **три участия** в национални научни форуми с общо 20 стр. авторско участие в научни доклади.

Заключение: Горезложено ми дава основание да направя **заключение**, че гл. ас. д-р Красимир Кулчев е кандидат с конкретни научни интереси в областта на анализа, признат сред академичната общност изследовател, с изграден авторитет и изяви в авторитетни научни форуми.

6. Характеризиране на научните и научно-приложните приноси.

След запознаване с научната продукция, представена от гл. ас. д-р Красимир Кулчев, кандидат в конкурса, **приемам** посочените от него научни и научно-приложни приноси в Справката за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали, а именно:

1. Научни приноси

- Очертани са макроикономическите измерения на риска от несъстоятелност и са определени най-заstraшените от несъстоятелност предприятия в България от икономическа и юридическа гледна точка. Извършен е критичен анализ на литературните източници с теоретико-приложен характер и публикациите с практико-приложно предназначение, разглеждащи въпросите на разискваната проблематика, като е формирано понятие за термина „риск от несъстоятелност“ съобразно неговото изучаване като обект на финансовия анализ. Във връзка с изясняването на посоченото понятие са дадени определения и за термините: несъстоятелност; финансова криза; неплатежоспособност и свръхзадълженост. Открити са основните признаци за ранно разпознаване на несъстоятелността. Направена е класификация на съществуващите аналитични модели за оценка на риска и е съставен алгоритъм за работа с тях. За детайлното изучаване на прогностичните възможности на моделите са обособени показателите степен на коректна класификация и степен на синхронна динамика [Монография].
- Разграничени са подходите за оценка на риска от несъстоятелност на предприятията. Открити се ключови финансови коефициенти, които посредством подходящ технически инструментариум в процеса на конструиране са включени в състава на пет нови аналитични модела за оценка на риска от несъстоятелност на предприятията. Установено е, че подходите и

финансовите коефициенти за оценка на риска от несъстоятелност могат да намерят успешно приложение и при прогнозиране финансовата устойчивост на предприятията [Монография, Група Г – публикации 7.5., 7.6.].

- Предложени са подходящи аналитични инструменти при вземане на маркетингови управленски решения – техники за направа на комплексни оценки. Представени са възможности за приложение на тези техники при рейтингово оценяване на продуктите с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност и при сравнителен анализ на дистрибуторите, целящ избор на най-подходящите от тях, когато се изгражда нова мрежа от дистрибуционни канали или се оптимизира вече съществуваща дистрибуционна мрежа [Група Г – публикации 7.3., 7.4.].
- Извършен е критичен анализ на теоретичните и методически разработки, свързани с въпросите на физическата дистрибуция. От гледна точка на изучаването им като обекти на икономическия анализ са формулирани определения за понятията дистрибуция, физическа дистрибуция и качество на физическата дистрибуция. Структурирани са основните дейности, включени в състава на физическата дистрибуция и са изследвани връзките и зависимостите между тях. Въз основа на това е разработен методически апарат за анализ на физическата дистрибуция. Предложени са технически инструменти за изследване на физическата дистрибуция. Конструирани са модели за анализ на качеството на физическата дистрибуция. Усъвършенствани са два от методите за изготвяне на комплексни оценки [Група Г – публикация 5.].

2. Научно-приложни приноси

- Селектирани са модели, които са апробирани при оценка на риска от несъстоятелност на капиталови дружества, извършващи производствена дейност в България. Това е направено на базата на информация за четири последователни отчетни периода, при изследването на която са определени прогностичните възможности на селектираните аналитични модели и е получена представа за приложимостта им в техния оригинален вид. Предложени се различни начини за адаптиране на аналитичен модел със сравнително по-ниски прогностични възможности. С информация за последния отчетен период е направена обобщаваща рекапитулация на прогностичните възможности на всички използвани в изследването аналитични модели (оригинални, адаптирани и конструирани в рамките на изследването) за оценка на риска от несъстоятелност на предприятията [Монография].
- Изведени са възможни насоки за практическа приложимост на аналитичните модели за оценка на финансовата устойчивост на предприятията при осъществяването на митнически контрол, вътрешен контрол и външен одит.

Очертана е ролята на някои съвременни софтуерни продукти при преданалитичната и аналитичната обработка на информацията, засягаща финансовата устойчивост на предприятията. [Група Г – публикации 6., 7.2., 7.7., 9.].

- Апробирани са с реални данни инструменти на икономическия анализ от различни класификационни групи, при което са изведени основни характеристики на българския туристически пазар, служещи като база за вземането на обосновани управленски решения. Използвани са типичните за икономическия анализ инструменти за факторен и структурен анализ, като се предлага те балансирано да се съчетават с инструменти, приложими в други области на знанието. Очертана е ролята на балансирания подход за анализ при осигуряването на необходимата информационна среда за ефективен мениджмънт на туристическите дейности на макро- и микро равнище [Група Г – публикация 7.1.].
- На базата на информация от финансовите отчети на четиридесет непроизводствени предприятия – двадесет финансово устойчиви и двадесет, обявени в несъстоятелност – са изчислени средните равнища на ключови съотношения за рентабилност и на някои съотношения, в които участват паричните потоци. Очертано е практическото приложение на изследваните съотношения при извършването на финансов анализ, включително и при дискриминирането на финансово устойчиви бизнес организации от предприятия с повишен риск от несъстоятелност [Група Г – публикации 7.8., 7.9.]
- Апробиран е предложения инструментариум за анализ и оценка на физическата дистрибуция. Чрез него е изследвана динамиката на системите на физическа дистрибуция и качеството на физическата дистрибуция в българските предприятия – производители на детски храни. Формирани са крайни оценки на системите на физическа дистрибуция, като са посочени техните силни и слаби страни. На тази база са отправени препоръки към мениджърите на производствените предприятия за усъвършенстване на физическата дистрибуция и повишаване на нейното качество [Група Г – публикация 5.].

7. Академична известност – цитиране на кандидата в публикации на други научни работници.

Съгласно предоставената от кандидата Справка за цитиранията в научни публикации за съответствие с минималните национални изисквания и доказателства към нея, гл. ас. д-р Красимир Кулчев е цитиран от други автори в страната и чужбина общо **14 пъти** и е изготвил **1 рецензия** в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестна база данни с научна информация. Цитиранията и рецензиите на

научните публикации на гл. ас. д-р Красимир Кулчев могат да се **категоризират** както следва:

1. Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове – **1 бр.**;
2. Рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове – **1бр.**;
3. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – **2 бр.**;
4. Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране – **11 бр.**

Заклучение: Изнесените данни ми дават основание да направя **заклучението**, че гл. ас. д-р Красимир Кулчев е **разпознаваем автор** в областта на научните изследвания по анализ, чиято научна продукция намира основателен интерес сред научната общност както в страната, така и в чужбина.

8. Допуснати слабости, критични бележки, препоръки.

Към кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“ в настоящия конкурс **нямат съществени критични бележки** и мога да отправя **една препоръка** за бъдещата му дейност. Като представител на научната общност и с доказани изяви в обучението и научните изследвания гл. ас. д-р Красимир Кулчев може в бъдеще да разшири изследователския си хоризонт към създаването и въвеждането на модели за приложим инструментариум в областта на финансовия и икономическия анализ. Интерес представляват и възможностите за прилагане на развиваната от кандидата по конкурса класификация на съществуващите аналитични модели за оценка на риска от несъстоятелност и съставеният алгоритъм за работа с тях.

9. Обобщена оценка – заключение и становище.

Депозираните научни трудове и учебни материали по конкурса са в достатъчен обем, надвишаващи изискванията на нормативната уредба. Техните качествени характеристики, безспорна дълбочина на анализа, методическа издържаност, богатство от приноси и широки възможности за приложение в практиката са атестат за наличие на подготвен, мотивиран и научно изграден кандидат по конкурса. **Обобщеното ми заключение** по представените доказателства за учебната и научно-изследователска дейност и изяви на кандидата е, че ги намирам за напълно отговарящи на всички външни и вътрешни нормативни изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Всичко горепосочено ми позволява, като член на научното жури, да формирам в своето становище **обобщена положителна оценка** за оценявания кандидат, като с пълна убеденост заявя подкрепата си и предлага на останалите членове на журито да

се даде положителна оценка за присъждане на академичната длъжност „доцент”
на гл. ас. д-р Красимир Кулчев.

04.05.2024 г.
гр. Свищов

Изготвил становището:
(проф. д-р Г. Иванов)